



# กระบวนจินตภาพในความเรียงของนิวกลม<sup>1</sup>

รุ่งฤดี แผลงศร \*

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประเทศไทย

## The Imagery in Niew Klom's Essays

Rungrudee Plaengsorn \*

Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University, Thailand

### Article Info

#### Research Article

Article History:

Received 1 June 2020

Revised 30 September 2020

Accepted 11 November 2020

#### คำสำคัญ

กระบวนจินตภาพ

ความเรียง

นิวกลม

#### Keywords:

Imagery

Essay

Niew Klom

### บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กระบวนจินตภาพ ได้แก่ จินตภาพการเห็น จินตภาพการได้ยิน จินตภาพการได้กลิ่น จินตภาพการลิ้มรส และจินตภาพการสัมผัสในงานเขียนประเภทความเรียงของนิวกลม โดยศึกษาจากหนังสือรวมเล่มงานเขียนประเภท "ความเรียง" ของนิวกลม ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 6 เล่ม รวม 215 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า กระบวนจินตภาพในความเรียงของนิวกลมแบ่งได้ 2 ประเภท คือ กระบวนจินตภาพที่เกิดขึ้นทางกายพบการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ กระบวนจินตภาพการเห็นมี 4 ลักษณะ คือ กระบวนจินตภาพแสดงอาการ กระบวนจินตภาพแสดงสภาพ กระบวนจินตภาพแสง และกระบวนจินตภาพสี กระบวนจินตภาพการได้ยินมี 3 ลักษณะ คือ การได้ยินเสียงธรรมชาติ เสียงหัวเราะ และเสียงไพเราะ กระบวนจินตภาพการได้กลิ่นมี 2 ลักษณะ คือ กลิ่นหอมและกลิ่นเหม็น กระบวนจินตภาพการรับรสมี 3 ลักษณะ คือ รสหวาน รสขม และรสจืด และกระบวนจินตภาพการสัมผัสมี 4 ลักษณะ คือ สัมผัสความสบาย สัมผัสความอบอุ่น สัมผัสความหนาว และสัมผัสความเหนียว ส่วนกระบวนจินตภาพที่เกิดขึ้นทางใจมี 3 ประเภท คือ กระบวนจินตภาพความสุข กระบวนจินตภาพความมุ่งมั่น และกระบวนจินตภาพความทุกข์ ส่วนการใช้ภาษาสร้างกระบวนจินตภาพในความเรียงของนิวกลมพบ 3 ประเภท ได้แก่ การเล่นคำมี 3 ลักษณะ คือ การซ้ำคำ คำเดียว การซ้ำกลุ่มคำ และการเล่นคำตรงข้าม การเล่นเสียงมีการเล่นเสียงสัมผัสเสียงพยัญชนะกับเสียงสระ และการใช้ภาพพจน์มี 5 ลักษณะ คือ อุปมา อุปสรรค บุคลาธิษฐานหรือบุคคลวัต อติพจน์ และการเลียนเสียงธรรมชาติ กระบวนจินตภาพดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นิวกลมสามารถเลือกใช้ถ้อยคำสื่อความหมายง่าย ๆ ได้อย่างเหมาะสมและให้ข้อคิด จึงทำให้ความเรียงของนิวกลมน่าติดตามอ่านอย่างยิ่ง

\* Corresponding author

E-mail address:

[rungrudee@g.swu.ac.th](mailto:rungrudee@g.swu.ac.th)

---

## **Abstract**

---

The research article aims to analyze the imagery, including visual, auditory, olfactory, gustatory, and tactile images in the Nieuw Klom's essays by studying the collection of Nieuw Klom's essays, 6 volumes, totaling 215 topics, with a purposive sampling method. The research found that the imagery in the Nieuw Klom's essays can be divided into two types: physical imagery and mental imagery. For physical imagery, Nieuw Klom employed the five senses. Visual imagery has four aspects: action imagery, state imagery, light imagery, and color imagery. Auditory imagery has three aspects: onomatopoeia, laughter, and melodiousness. Olfactory imagery has two aspects: aromatic and foul-smelling. Gustatory imagery has three aspects: sweet, bitter, and tasteless. Finally, tactile imagery consists of four aspects: a sense of comfort, a sense of warmth, a sense of cold, and a sense of physical exhaustion. The imagery that occurs mentally can be divided into three types: happiness imagery, encouraging imagery, and suffering imagery. The uses of language to create imagery in Nieuw Klom's essays found are three types: puns found are one word reduplications, phrasal reduplication and paradox. Sound plays found are consonance and assonance. The figures of speech found are simile, metaphor, personification, hyperbole and onomatopoeia.

## 1. บทนำ

ความเรียงเป็นรูปแบบการเขียนที่ผู้เขียนแสดงทัศนคติความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งไปยังผู้อ่าน ฉะนั้นการเขียนความเรียงให้นำเสนอใจติดตามอ่าน ผู้เขียนต้องมีศิลปะการใช้ภาษาสร้างภาพ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจอย่างชัดเจน

การใช้กระบวนจินตภาพ (imagery) เป็นศิลปะการใช้ภาษารูปแบบหนึ่งที่ช่วยสร้างภาพในใจให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านได้ ดังที่ สิทธา พิณีภูวตล และคณะ (2516, น. 164) อธิบายถึงความสำคัญของการใช้กระบวนจินตภาพในงานเขียนไว้ว่า “การที่คนเราจะพูดหรือเขียนถึงสิ่งใด จะต้องมิมีโนภาพชัดเจนอยู่ในความคิดและความรู้สึก แล้วจึงถ่ายทอดภาพในใจนี้ออกมาเป็นคำพูดหรือตัวอักษร ถ้าการถ่ายทอดดี ภาพในใจของ “ผู้รับ” คือผู้ฟังคำพูดหรือผู้อ่านตัวอักษร ก็จะชัดเจนและถูกต้องตรงกับภาพในใจของผู้พูดผู้เขียนนั้น”

นิ้วกลมเป็นนามปากกาของสรวรุช เอ็งสวัสดิ์ นิ้วกลมเป็นนักเขียนรุ่นใหม่ที่มีผลงานเขียนหลายประเภททั้งบันเทิงการเดินทาง บทความ นวนิยาย หรือถาม-ตอบ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลงานเขียนประเภทความเรียง นิ้วกลมสามารถเขียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเห็นภาพ จึงสื่อความหมายได้ตรงใจไปสู่ผู้อ่าน ดังที่ ปกป้อง จันวิทย์ (2555, น. 12) กล่าวถึงความน่าสนใจในการแสดงความคิดของนิ้วกลมในงานเขียนไว้ว่า “สำหรับผมนี้นิ้วกลมเป็นนักเล่าเรื่องชั้นดี คอยสนุกเขียนสนทนา และบริการ (ผู้อ่าน) ประทับใจ คำถามยากๆ ที่เล่ามา ถ้ามาอยู่ภายใต้ปากกาของผม เขียนให้ตาย ก็ไม่มีวันสนุกและน่าอ่าน แต่พอเรื่องเล่าเหล่านั้นมาอยู่ในมือของเขา กลับ ‘เอาอยู่’ อย่างน่าทึ่ง”

นอกจากนี้ บรรณาธิการสำนักพิมพ์มติชน (2556, น. 9) ได้กล่าวถึง การใช้ภาษาที่ “มีชีวิต” ของนิ้วกลม ในหนังสือ “แอ่งน้ำกลางทะเลทราย” ไว้ว่า

นับจากครั้งแรก...นิ้วกลมจรดปากกาแนะนำเสนอสถานะนักเดินทาง  
ผู้เลือกใช้สัญชาติญาณมากกว่าไกด์บุ๊ก พาผู้อ่านลัดเลาะไปยัง  
พื้นที่ต่างๆ บนผิวโลกใบนี้ ทั้งเมืองยอดนิยม สถานที่ศักดิ์สิทธิ์  
หรือบ้านคนรู้จักที่ไปขออาศัยค้างคืน ด้วยมุมมองเฉพาะตัว มุ่งใช้  
“ใจ” สัมผัสทุกประสบการณ์ ทำให้สิ่งที่ถ่ายทอดผ่านตัวอักษร  
“มีชีวิต” ชีวิตที่มีสุข-ซึม-เหงา-เรงร่า-บ้าบอ-ตื่นเต้น-เค้นน้ำตาล...

จะเห็นได้ว่า การเขียนได้อย่าง “มีชีวิต” เกิดจากการที่นิ้วกลมรู้จักเลือกใช้กระบวนจินตภาพหรือภาษาสร้างภาพจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ กระบวนจินตภาพจากการใช้ตาหู กระบวน

จินตภาพจากการใช้หูฟัง กระบวนจินตภาพจากการใช้จุกดมกลิ่น กระบวนจินตภาพจากการใช้ลิ้นลิ้มรส และกระบวนจินตภาพจากการใช้กายสัมผัสให้เกิดกับผู้อ่าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง (1) วันที่ไปเดินเล่นที่อัมพวาผมนึกถึงคำพูดของปลาย นึกถึงโลกข้างในกับโลกข้างนอก สำหรับผม อัมพวา เหมือนโลกใบเล็ก ๆ ที่กำหนดจังหวะชีวิตและความเปลี่ยนแปลงด้วยตัวเอง ไม่ได้รีบวิ่งไล่กวดให้ทันโลก ในจังหวะที่ชวนหอบเหมือนอย่างในพันธุ์ทิพย์ หรือสยามสแควร์ที่ต้อง ‘ทันสมัย’ อยู่เสมอซึ่งบางทีพอเห็นแล้วเราก็เผลอยากวิ่งตาม

จังหวะช้า ๆ ที่อัมพวา ‘น่ารัก’ พอ ๆ กับที่ ‘น่ารักษา’ (“โน้ตบุ๊กเก่า เพื่อนแก่ และอัมพวา “โลกข้างนอก หมุนไว โลกข้างในหมุนช้า”. อาจารย์ในร้านคุกกี้, น. 283)

ข้อความข้างต้น นี้วกลมใช้ความเปรียบเทียบไปเกี่ยวกับ “อัมพวา” ว่า “อัมพวาเหมือนโลกใบเล็ก ๆ” “ไม่ได้รีบวิ่งไล่กวดให้ทันโลกในจังหวะที่ชวนหอบเหมือนอย่างในพันธุ์ทิพย์หรือสยามสแควร์” ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพการมองเห็นและจินตภาพความสุขใจในการไปเที่ยวอัมพวาอย่างชัดเจน

ตัวอย่าง (2) ผมเพิ่งได้เห็นกับตาว่าโลกนี้มีคนบ้าซีให้เป็ทองของจริง ! คนผู้นั้นคืออูดม แต่พานิช

“เดี่ยวแปด” ครั้งนี้เขานำซีมาบั้นเป็ทองแล้วนำไปกองเต็มเวที่ ผมกล่าวเชิงเปรียบเปรย

ท่านผู้อ่านอย่าได้คิดภาพตามไปไกลจนกลิ้งคลั่งอวลจุมกขนาดนั้น รีบหายใจระบายกลิ่นในจินตนาการออกมายาว ๆ ซะก่อนแล้วค่อยอ่านต่อฟีด...ฟาด...ฟีด...ฟาด...

(“คุณค่าที่คุณคู่ควร.” ความสุขโดยสังเกต, น. 27)

ข้อความข้างต้น นี้วกลมใช้คำว่า “กลิ้งคลั่งอวลจุมก” และ “ฟีด...ฟาด...ฟีด...ฟาด...” ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพการได้กลิ่น “เหม็น” ของอุจจาระ

จะเห็นได้ว่า การเลือกใช้กระบวนจินตภาพที่เหมาะสมจะทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจที่ชัดเจนต้องงานเขียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา “ความเรียง” ของนี้วกลมว่ามีการใช้กระบวน

จินตภาพอย่างไร ที่ทำให้งานเขียนน่าสนใจติดตามอ่าน เพื่อแสดงให้เห็นว่า กระบวนจินตภาพ เป็นศิลปะการใช้ภาษารูปแบบหนึ่ง ที่ช่วยให้ภาษาในงานเขียนเกิดภาพกระจ่างและชัดเจนในใจ ของผู้อ่าน

## 2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์กระบวนจินตภาพ ได้แก่ จินตภาพการเห็น จินตภาพการได้ยิน จินตภาพ การได้กลิ่น จินตภาพการลิ้มรส และจินตภาพการสัมผัส ในงานเขียนประเภทความเรียงของนิวกลม

## 3. ขอบเขตของการวิจัย

วิเคราะห์งานเขียนประเภท “ความเรียง” ของนิวกลม จากหนังสือรวมเล่มงานเขียน ประเภท “ความเรียง” ของนิวกลม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 - พ.ศ. 2561 ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเลือกหนังสือรวมเล่มความเรียงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิต เนื่องจากเนื้อหาของความเรียงนี้ น่าสนใจและเป็นความเรียงที่มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 6 เล่ม ได้แก่ อาจารย์ในร้านคูกี้ สิ่งมหัศจรรย์ธรรมดา ความสุขโดยสังเกต แอ่งน้ำกลางทะเลทราย วิชา ภูผา ชีวิต และแล้วชีวิต ก็บอกกับเราว่า รวมทั้งหมด 215 เรื่อง

## 4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 สืบค้นเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 กำหนดโครงร่างและเนื้อหาของการวิจัย ดังนี้

4.2.1 บทนำ

4.2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2.3 วิเคราะห์ “กระบวนจินตภาพในความเรียงของนิวกลม”

4.2.4 วิเคราะห์ “การใช้ภาษาสร้างกระบวนจินตภาพในความเรียงของนิวกลม”

4.2.5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

4.3 เก็บข้อมูลงานวิจัย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลงานวิจัยจากงานเขียนประเภท “ความเรียง” ของนิวกลมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิต จำนวน 6 เล่ม ได้แก่ อาจารย์ในร้านคูกี้ สิ่งมหัศจรรย์ ธรรมดา ความสุขโดยสังเกต แอ่งน้ำกลางทะเลทราย วิชา ภูผา ชีวิต และแล้วชีวิตก็บอกกับเราว่า รวม 215 เรื่อง

4.4 วิเคราะห์กระบวนการจินตภาพ 5 ประเภท ได้แก่ จินตภาพการเห็น จินตภาพการได้ยิน จินตภาพการได้กลิ่น จินตภาพการลิ้มรส และจินตภาพการสัมผัส ตามข้อ 4.2.3 และข้อ 4.2.4

4.5 เรียบเรียงข้อมูลงานวิจัยตามข้อ 4.2 ทั้งนี้ได้เสนอผลการวิจัยโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

## 5. การทบทวนวรรณกรรม

### 5.1 ความหมายและความสำคัญของกระบวนการจินตภาพ

กระบวนการจินตภาพเป็นการใช้ภาษาเพื่อสร้างภาพในงานเขียน ทำให้งานเขียนน่าติดตาม อ่านกว่าการใช้ถ้อยคำธรรมดา คำว่า “กระบวนการจินตภาพ” ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “imagery” มีผู้เรียกชื่อต่างกัน กล่าวคือ สิทธา พินิจภูวดลและคณะ (2516, น. 163-164) เรียก “imagery” ว่า “มโนภาพ” ส่วนพจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม: ภาพพจน์ โวหาร และกลการประพันธ์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2539, น. 119-120) และยูวพาส์ (ประทีปเสนา) ชัยศิลป์วัฒนา (2544, น. 11) เรียก “imagery” ว่า “กระบวนการจินตภาพ”

ดังนั้นในบทความวิจัยเรื่องนี้จะเรียก “imagery” ว่า “กระบวนการจินตภาพ” และสรุปความหมายได้ว่า กระบวนการจินตภาพหมายถึงการนำเสนอภาพให้เกิดขึ้นในใจของผู้อ่าน ทำให้อ่านมองเห็นและรับรู้อารมณ์ความรู้สึกของนักเขียน จากการรับรู้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ ตาหู หูฟัง ลิ้นลิ้มรส จมูกได้กลิ่น และกายได้สัมผัส รวมทั้งการใช้คำทุกคำที่สามารถทำให้เกิดการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหว การรับรู้เหล่านี้ทำให้เกิดอารมณ์ในการอ่านงานเขียนมากยิ่งขึ้น

กระบวนการจินตภาพที่ผู้เขียนได้เลือกสรรถ้อยคำมีความสำคัญทั้งต่อผู้เขียนงานและผู้อ่าน ดังที่ นิตยา แก้วคัลณา (2556, น. 52) อธิบายถึงความสำคัญของ “จินตภาพ” ไว้ว่า

จินตภาพมีบทบาทต่อการสร้างสรรค์กวีนิพนธ์เป็นอย่างมาก เพราะมิได้เป็นเพียงการสร้างภาพสื่อผัสสะให้ปรากฏเป็นภาพในใจของผู้อ่านเท่านั้น กวียังใช้เป็นกลวิธีสื่อความทั้งความที่เป็นสาระสำคัญของเรื่อง ความคิดหรือทัศนคติของกวี และเพื่อสร้างความหมายที่ลึกซึ้ง รวมถึงเป็นสื่อแสดงสิ่งที่เป็นนามธรรมหรืออารมณ์ที่ซับซ้อนให้เห็นเป็นรูปธรรม..

...

จินตภาพไม่ได้มีความสำคัญต่อผู้สร้างงานเท่านั้น ในฐานะของผู้อ่าน จินตภาพช่วยให้ใช้จินตนาการมองเห็นภาพ และก่อให้เกิดความสลับซับซ้อนทางปัญญา ที่ผู้อ่านต้องขบคิด หรือพินิจวิเคราะห์เรื่องที่กวีนำเสนอ ในทางตรงกันข้าม จินตภาพยังมีบทบาทสำคัญในการคลี่คลายความหมายของบทกวีหรือทำให้เข้าใจความหมายของกวีนิพนธ์ได้ลึกซึ้งขึ้น

จะเห็นได้ว่า กระบวนจินตภาพมีความสำคัญต่องานเขียน กล่าวคือ ช่วยทำให้ผู้อ่านเกิดประสบการณ์ร่วมกับผู้เขียนอย่างแท้จริง เนื่องจากผู้อ่านสามารถรับรู้บรรยากาศของเรื่อง อารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 นำเสนอภาพในงานเขียนได้อย่างชัดเจนกว่าการใช้ถ้อยคำทั่วไป ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่ากระบวนจินตภาพช่วยสร้างอรรถรสให้ งานเขียนน่าติดตามอ่านมากยิ่งขึ้น

## 5.2 กลวิธีการสร้างกระบวนจินตภาพ

การสร้างกระบวนจินตภาพเพื่อให้เกิดภาพในใจของผู้อ่านเกิดจากการเลือกใช้ถ้อยคำ หรือข้อความของผู้เขียน ได้แก่ การเล่นคำ การเล่นเสียง และการใช้ภาพพจน์ ดังนี้

การเล่นคำคือการนำคำที่มีรูปหรือเสียงพ้องกันหรือใกล้เคียงกันมาเล่นในเชิงเสียงและความหมาย (ชเนศ เวศร์ภาดา, 2549, น. 31) การเล่นคำแบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่ การเล่นคำพ้องรูป การเล่นคำพ้องเสียง และการเล่นคำด้วยการซ้ำคำหรือกลุ่มคำ

ส่วนการเล่นเสียงในภาษาไทย แบ่งได้ 3 เสียง ได้แก่ การเล่นเสียงพยัญชนะ การเล่นเสียงสระ และการเล่นเสียงวรรณยุกต์ (สมเกียรติ รัชมณี, 2551, น. 25)

ส่วนการใช้ภาพพจน์คือคำพูดที่ก่อให้เกิดภาพ เป็นกลวิธีทางภาษาที่ผู้เขียนจงใจสร้างให้แตกต่างจากการใช้ถ้อยคำธรรมดา เพื่อให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ อารมณ์ ความรู้สึกของผู้เขียนอย่างชัดเจน (ดวงมน จิตรจันทน์, 2536, น. 119; พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม: ภาพพจน์ ไวยากรณ์ และกลการประพันธ์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2539, น. 163; ยุวพาส์ (ประทีปเสนา) ชัยศิลป์วัฒนา, 2544, น. 26; รุ่งฤดี แผลงศร, 2562, น. 17) ภาพพจน์ที่ปรากฏใช้อย่างสม่ำเสมอในงานเขียน ได้แก่ อุปมา (simile) อุปลักษณ์ (metaphor) บุคลาธิษฐาน (personification) อติพจน์ (hyperbole) และการเลียนเสียงธรรมชาติ (onomatopoeia)

ผู้วิจัยจะได้ใช้กลวิธีการสร้างกระบวนจินตภาพดังกล่าวเพื่อวิเคราะห์กระบวนจินตภาพในความเรียงของนิวกลมต่อไป

## 5.3 ความหมายและประเภทของความเรียง

มีผู้อธิบายความหมายของ “ความเรียง” ไว้คล้ายกัน (เปลื้อง ณ นคร, 2507, น. 118; ประกาศรี สหอำไพ, 2531, น. 73; ถวัลย์ มาศจรัส, 2545, น. 12; โชษิตา มณีใส, 2553, น. 191; เก๋ แดงสกุล และชนกพร พัวพัฒนกุล, 2561, ออนไลน์) สามารถสรุปได้ว่า ความเรียง หมายถึง งานเขียนร้อยแก้วประเภทหนึ่งที่มีผู้เขียนเขียนเพื่อแสดงทัศนะหรือความคิด หรือความรู้สึกผ่านการใช้ภาษาอย่างมีชั้นเชิง ชวนติดตามอ่าน ฉะนั้น การเขียนความเรียงให้น่าติดตามอ่านต้องเป็น ผู้ที่ฟังมากและอ่านมาก จึงจะทำให้มีข้อมูลนำมาคิดวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นได้อย่างน่าสนใจ ชวนติดตามอ่าน

ความเรียงแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้ (เปลื้อง ณ นคร, 2541, น. 107-108; ชนะ เวชกุล, 2524, น. 61; แก้วแดงสกุล และชนกพร พัวพัฒนกุล, 2561, ออนไลน์.)

**5.3.1 ความเรียงเชิงสาระหรือความเรียงแบบเป็นทางการ** เป็นความเรียงที่มีวัตถุประสงค์มุ่งนำเสนอความรู้เชิงวิชาการเป็นประเด็นสำคัญ มีการอ้างทฤษฎีแนวคิดที่เป็นวิชาการเพื่อสนับสนุนประเด็นให้มีน้ำหนักมากขึ้น ส่วนงานการเขียนไม่คำนึงส่วนงานโวหาร แต่จะเขียนตรงไปตรงมา กระชับ ชัดเจนให้สื่อความหมายได้อย่างดี

**5.3.2 ความเรียงเชิงปกิณฑะหรือความเรียงแบบไม่เป็นทางการ** เป็นความเรียงมุ่งให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลิน ขณะเดียวกันผู้เขียนจะเน้นการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวอย่างตรงไปตรงมา ผู้เขียนเลือกใช้กลวิธีการเขียนได้หลายแบบ เช่น การแทรกบทสนทนา แทรกอารมณ์ขัน เพื่อสร้างความเป็นกันเอง ทำให้ผู้อ่านรู้สึกผ่อนคลายและเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย

อย่างไรก็ตาม ความเรียงเชิงสาระหรือความเรียงแบบเป็นทางการและความเรียงเชิงปกิณฑะหรือความเรียงแบบไม่เป็นทางการล้วนเป็นงานเขียนที่มุ่งให้ความรู้และความคิดแก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ

#### 5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิวกลม

มีผู้ที่ทำงานวิจัยเกี่ยวกับผลงานเขียนของนิวกลม ดังนี้

กันยารัตน์ ผ่องสุข (2553) ทำงานวิจัยเรื่อง เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาในงานเขียนสารคดีท่องเที่ยวของ “นิวกลม” งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาในสารคดีท่องเที่ยวของนิวกลม จากงานเขียนสารคดีท่องเที่ยว จำนวนทั้งสิ้น 6 เล่ม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ด้านเนื้อหา นิวกลมเสนอข้อมูลหลัก 2 ประการ คือ ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและทัศนระของผู้อ่าน

ด้านกลวิธีทางภาษาพบว่า นิวกลมใช้กลวิธีทางภาษาที่หลากหลายและน่าสนใจในการเสนอทัศนระ ได้แก่ การเน้น การเล่นคำ การละเมียดการเกิดคู่กัน การใช้ความเปรียบ การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ การสรุปด้วยคำคม การกล่าวอ้างข้อความ และการใช้บทสนทนา

ศิริดา ทองกลัด (2561) ทำงานวิจัย เรื่อง แนวคิดในสารคดีท่องเที่ยว เรื่อง “ความฝันที่มันสุดท้าย” ของ นิวกลม งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดจากการศึกษาเอกสารผลการวิจัยพบว่า นิวกลมใช้ภาษาเพื่อแสดงแนวคิดในการเขียนหนังสือสารคดีท่องเที่ยว 4 ประการ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับชีวิต แนวคิดเกี่ยวกับสังคม แนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติ และแนวคิดเกี่ยวกับการปกครอง

วสรัญญา โดทัฬ (2561) ทำงานวิจัยเรื่องการศึกษารูปแบบ ภาษา และเนื้อหาบทกวีนิพนธ์รูปแบบใหม่ของนิวกลม งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กวีนิพนธ์รูปแบบใหม่ของนิวกลม

จากหนังสือกวีนิพนธ์ จำนวน 2 เล่ม และเครือข่ายสังคมออนไลน์ (ทวิตเตอร์) จำนวน 2,047 บท โดยศึกษาด้านรูปแบบ ภาษา และเนื้อหา ผลการวิจัยด้านรูปแบบพบการสร้างฉันทลักษณ์ใหม่ 2 ลักษณะ คือ กวีนิพนธ์รูปแบบอิสระและกวีนิพนธ์รูปแบบอิสระที่ยังคงสัมผัสระหว่างวรรคแต่ไม่มีตำแหน่งสัมผัสที่แน่นอน

ด้านกลวิธีการใช้ภาษาพบว่า มีการใช้คำ 5 ประเภท ได้แก่ การใช้คำความหมายตรง การใช้คำภาษาต่างประเทศ การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย การใช้คำนามธรรม และการใช้คำแสดงอารมณ์ ส่วนการใช้โวหารมี 5 ประเภท คือ โวหารอุปนัย โวหารย้ำความย้ำคำ โวหารอุปลักษณ์ โวหารปรพากย์ และโวหารกระทำคำถาม กวีนิพนธ์รูปแบบใหม่ของนักกลมยังสะท้อนเนื้อหาในแนวพาฝันเน้นในเรื่องของความรักที่สื่อความคิดมุมมองทางด้านบวกของความรัก

จะเห็นได้ว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักกลมจะมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับงานเขียนประเภทบันเทิงการเดินทางหรือสารคดีท่องเที่ยวและกวีนิพนธ์ ส่วนเนื้อหาเป็นการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษา และแนวคิดในงานเขียน แต่ยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับงานเขียนประเภทความเรียงและเนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการจินตภาพ ผู้วิจัยจึงจะได้ศึกษากระบวนการจินตภาพในความเรียงของนักกลมต่อไป

## 6. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง กระบวนการจินตภาพในความเรียงของนักกลม แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ กระบวนการจินตภาพในความเรียงของนักกลมและการใช้ภาษาสร้างกระบวนการจินตภาพในความเรียงของนักกลม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

### 6.1 กระบวนการจินตภาพในความเรียงของนักกลม

กระบวนการจินตภาพในความเรียงของนักกลมแบ่งได้ 2 ประเภท คือ กระบวนการจินตภาพที่เกิดขึ้นทางกายและกระบวนการจินตภาพที่เกิดขึ้นทางใจ ดังต่อไปนี้

**6.1.1 กระบวนการจินตภาพที่เกิดขึ้นทางกายหรือเรียกว่า กระบวนการจินตภาพที่สร้างการรับรู้ทางประสาทสัมผัส** เป็นกระบวนการจินตภาพที่เกิดจากผู้เขียนถ่ายทอดความรู้สึกหรือสภาพบรรยากาศในงานเขียนส่งไปยังผู้อ่านผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ ประสาทสัมผัสทางตารับรู้ด้วยการมองเห็น ประสาทสัมผัสทางหูรับรู้ด้วยการได้ยินเสียง ประสาทสัมผัสทางจมูกรับรู้ด้วยการได้กลิ่น ประสาทสัมผัสทางลิ้นรับรู้ด้วยการลิ้มรส และประสาทสัมผัสทางกายรับรู้ด้วยการสัมผัส ดังนี้

**6.1.1.1 กระบวนการจินตภาพการเห็น** กระบวนการจินตภาพการเห็นเป็นจินตภาพที่เกิดจากผู้เขียนใช้ประสาทสัมผัสทางตามองเห็นภาพที่ต้องการนำเสนอ แล้วใช้จินตนาการของตนบรรยายหรือพรรณนาสร้างภาพจากการมองเห็นการเคลื่อนไหว แสง หรือสีแล้วเลือกสรรถ้อยคำ สร้าง



มอเตอร์ไซค์” ของวินมอเตอร์ไซค์มีอาชีพ ที่สามารถขี่มอเตอร์ไซค์ชอกชอนไปตามที่ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

### ตัวอย่าง กระบวนการจินตภาพแสดงอาการอยู่กับที่

(3) ครูเดินมาชมว่าเริ่มต้นได้ดี ยิ่งกระหม่อมยิ่งน้อยยิ่งใหญ่ (“จริงตาเมื่อตาตั้ง.” ความสุข โดยสังเกต, น. 89)

(4) โลกยังมีเรื่องสนุก มีคนอยู่เจียบ ๆ หนึ่ง ๆ นอน ๆ อย่างแอ็บปืออยู่บนม้านั่งกลางแดด อึกเยอะแยะเลย เรื่องราวของเรานั้นเป็นหนึ่งในเม็ดผงในโลกใบนี้ (“Happy Problem.” แล้วชีวิตก็บอกกับเราว่า, น. 89)

จากตัวอย่างที่ (3) - (4) นี้วากลมใช้คำว่า “กระหม่อมยิ่งน้อยยิ่งใหญ่” “เจียบ ๆ หนึ่ง ๆ นอน ๆ” ซึ่งเป็นคำแสดงอาการอยู่กับที่ การใช้คำดังกล่าวทำให้ผู้อ่านมองเห็นกริยาท่าทางหรือความรู้สึก ได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

**2) กระบวนการจินตภาพแสดงสภาพ** นี้วากลมใช้คำแสดงสภาพเพื่อสร้างกระบวนการจินตภาพ จากการมองเห็นภาวะของสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตด้านต่าง ๆ เช่น การสร้างภาพบรรยากาศแสดง ความรู้สึกต่าง ๆ ภาพบรรยากาศของสิ่งที่อยู่รอบตัว ภาพบรรยากาศของสถานที่ต่าง ๆ สภาพ ของผู้คนหรือสิ่งของ ฯลฯ ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจอย่างชัดเจน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นี้วากลมใช้กระบวนการจินตภาพแสดงสภาพของสิ่งมีชีวิต และสิ่งไม่มีชีวิตแบ่งได้ 4 ลักษณะ ได้แก่ สภาพของบรรยากาศ สภาพของสถานที่ สภาพของคน และสภาพของสิ่งของดังตัวอย่างที่ (5) - (8) ตามลำดับ

(5) ช่วงที่ผมชอบดูที่สุดในทุกคอนเสิร์ตคือช่วงเวลาที่นักร้องผายมือไปยังนักดนตรี ที่ละคน พร้อมทั้งประกาศแนะนำชื่อเสียงเรียงนามของแต่ละคนให้คนดูได้ยินเต็ม ๆ สอง รุหุ ระหว่างนั้นมือเบส มือกีตาร์ มือคีย์บอร์ด มือกลอง (และมืออื่น ๆ) ก็จะทำวงไม้ลายมือ ตบสายเบส ขยี้สายกีตาร์ เอาหัวพรมลงบนคีย์บอร์ด หวดไม้กลองเหยียบกระเดื่องกัน สุดเหวี่ยง เป็นช่วงเวลาที่พวกเขาจะได้เป็นผู้แสดงนำ ช่วงเวลาที่แสงจากสปอตไลท์จะส่องสว่าง ไปทางพวกเขา (“นักร้องนำกับศูนย์หน้า “ผมไม่ได้ทำ เราช่วยกันทำ.” อาจารย์ในร้านคุกกี้, น. 67)

ตัวอย่างที่ (5) นี้วากลมบรรยายสภาพบรรยากาศให้เห็นสภาพของความประทับใจช่วง เวลาสุดท้ายของการชมคอนเสิร์ต ที่นักร้องนำจะแนะนำนักดนตรีแต่ละคน เพื่อให้ให้นักดนตรีทุกคน ได้เป็น “ผู้แสดงนำ” ในช่วงเวลาสั้น ๆ ก่อนจบคอนเสิร์ต

(6) พี่นกเขามีชื่อจริงว่า “ปราโมทย์” บ้านของแกอยู่ในตรอกโรงยา ตรอกเล็ก ๆ ที่ ขนาบไปด้วยบ้านโบราณอายุร่วมร้อยปี พอก้าวเท้าเข้ามาในตรอกแห่งนี้จะรู้สึกคล้าย ๆ ได้ย้อนเวลากลับไปอยู่ในยุคหนึ่ง (แน่นอนผมเกิดไม่ทัน แต่บรรยากาศมันไม่เหมือนแถวบ้านผม ในยุคปัจจุบันเลย) บ้านเรือนสองฝั่งเป็นบ้านไม้สองชั้นป้อม ๆ เตี้ย ๆ ดูเป็นมิตร เห็นหลังคา

มีท้องฟ้าและปุยเมฆให้มองเห็น ต่างจากตึกสูงในกรุงเทพฯ ที่บดบังท้องฟ้าจนรู้สึกวโลกลบนี้ช่างคับแคบเหลือเกิน (“ซ้ำๆ ใต้ชีวิตงามๆ.” แอ่งน้ำกลางทะเลทราย, น. 204)

ตัวอย่างที่ (6) นีวกลมสร้างกระบวนจินตภาพการเห็นสภาพบ้านของ “พี่นงเขา” ที่ตรอกโรงยา จังหวัดอุทัยธานีว่า มีลักษณะเป็นบ้านไม้โบราณอายุร้อยกว่าปี จึงเป็นภาพบ้านไม้เก่าแก่ไม่เหมือนบ้านเรือนในปัจจุบันที่เป็นตึกสูงเหมือนในกรุงเทพฯ

(7) จำได้ว่าตอนเด็ก ๆ สมัยที่หัวยังเล็ก และอวัยวะอะไรต่อมิอะไรก็ยังเล็ก กระฉ่อยร้อย ผมมักเร่งรำเวลาเปิดฝักบัว คล้ายบรรยายกาเวลาเล่นน้ำฝน ฝนหล่นจากฟ้า เป็นเวลาแห่งความสุข สำหรับมนุษย์ตัวเล็กที่ผู้ใหญ่ชอบเรียกพวกเขาว่า “เด็ก” (“ฝักบัว.” สัมผัสศรัทธาธรรมดา, น. 100)

ตัวอย่างที่ (7) นีวกลมสร้างกระบวนจินตภาพการมองเห็นสภาพของ “เด็กเล็ก” ที่ชอบเล่นน้ำ เมื่อเปิดฝักบัวน้ำไหลออกมาก็สร้างจินตนาการเหมือนฝนตกและเล่นน้ำฝนอย่างสนุกสนาน

(8) ผมค่อยๆ เขยื้อนรถลงมาจากทางยกระดับแล้วจอดไว้ในที่จอดรถของโชว์รูมเฟอร์นิเจอร์บริเวณนั้น สภาพรถด้านหน้ายับเยิน ฝากระโปรงโก่ง กันชนฉีกยับมาจนถึงล้อ เห็นแล้วสงสารทั้งรถและตัวเอง แต่ก็นึกในใจว่าโชคดีเท่าไรแล้วที่ไม่ตาย (“ซ่อมเสริมประสบการณ์ชีวิต.” ความสุขโดยสังเกตุ, น. 158)

ตัวอย่างที่ (8) นีวกลมสร้างกระบวนจินตภาพการเห็นสภาพรถของนีวกลม ที่พังยับเยินจากการพุ่งชนที่กั้นทาง

**3) กระบวนจินตภาพแสง** นีวกลมสร้างกระบวนจินตภาพการเห็นแสงจากการใช้ประสาทสัมผัสทางตามองเรื่องราวต่าง ๆ รอบตัวเขา ซึ่งพบกระบวนจินตภาพแสง 3 ลักษณะ ได้แก่ แสงจากธรรมชาติ แสงจากสิ่งประดิษฐ์ และแสงของจุดมุ่งหมาย การสร้างกระบวนจินตภาพจากการใช้ประสาทสัมผัสทางตามองเห็นแสงดังกล่าวทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพในความเรียงได้อย่างชัดเจนขึ้น ดังตัวอย่างที่ (9) - (11)

(9) สีสนของท้องฟ้ายามเข้าบ่ออุ่นและสุกสว่างกว่าตอนเย็น เป็นเพียงช่วงเวลาสั้นๆ ที่นักเดินทางจะได้ชื่นชมความงามของแสงสีทองอร่ามราวกับจะมอบความหวังให้กับคนทั้งโลกก่อนที่อาทิตย์จะเคลื่อนตัวขึ้นสู่ที่สูง โลกทั้งใบสว่างส่องให้เห็นทางที่รอให้เราก้าวเดิน เห็นโอกาส เห็นความท้าทาย เห็นความเป็นไปได้ที่เคยถูกความมืดหม่นคลุมไว้ (“อาทิตย์ขึ้น.” วิชา ภูผา ชีวิต, น. 241)

(10) และแล้วคอนเสิร์ต “แสดมปีควบว่น” ก็เริ่มขึ้น

แสงแฟลชแวววิบวาบตลอดเวลา ผู้คนตรงหน้ายกกล้องขึ้นมาถ่าย บางคนเกือบจะถือแซ่ไว้แทนสายตาตัวเอง (“เหตุใดสายรุ้งจึงสวย.” ความสุขโดยสังเกตุ, น. 170-171)

(11) เพราะเรื่องราวในการ์ตูนพูดถึงการวิ่งร้อยเมตรโดยใช้เวลาดต่ำกว่าสิบวินาทีเอาไว้ว่ามันช่างยากเย็นและแทบจะเป็นไปไม่ได้ และหากใครสามารถวิ่งได้ภายในเวลาเก้าวินาทีที่เขาจะพบกับแสงสว่างเจิดจ้าที่ปลายเส้นทาง คล้ายเป็นสัญลักษณ์ของการบรรลุอะไรสักอย่าง (“ยูเซียน โบลท์ “คู่แข่ง ยิ่งเอาชนะได้ยากยิ่งดี.” อาจารย์ในร้านคุกกี้, น. 87)

ตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าตัวอย่างที่ (9) เป็นการใช้ถ้อยคำบรรยายภาพแสงธรรมชาติของท้องฟ้ายามเช้าที่มีความอบอุ่นและสุกสว่างกว่าตอนเย็น ตัวอย่างที่ (10) เป็นการใช้ถ้อยคำบรรยายภาพแสงสว่างของแฟลชที่มีแสงวูบวามตลอดเวลาในการแสดงคอนเสิร์ต และตัวอย่างที่ (11) เป็นการเปรียบเทียบการไปสู่จุดมุ่งหมายว่าเหมือนการพบแสงสว่างที่ปลายทาง กระบวนจินตภาพเหล่านี้ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพได้อย่างชัดเจนกว่าการใช้ถ้อยคำทั่วไป

4) **กระบวนจินตภาพสี** จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นัวกลมใช้กระบวนจินตภาพสี 2 ลักษณะ ได้แก่ สีตามธรรมชาติและสีจากการเปรียบเทียบ เพื่อสร้างกระบวนจินตภาพการเห็นไปสู่ประสาทสัมผัสทางตาของผู้อ่านให้เกิดภาพที่ชัดเจนและเกิดอารมณ์ในการอ่านความเรียงของนัวกลม ดังตัวอย่างที่ (12) - (15)

(12) จากวันนั้นเป็นต้นมา เครื่องยนต์ดีเซลและสรรพสัตว์สรรพพืชก็อยู่ร่วมกันในโลกใบนั้นอย่างมีความสุข ไม่มีใครเกลียดใครอีกต่อไป รุ่งงามเจิดสีโคงตวงอรออยู่บนท้องฟ้าส่งสัญญาณว่าโลกนี้ดีขึ้นแล้ว (“โฆษณาฮอนด้า “hate Something Change Something”.” อาจารย์ในร้านคุกกี้, น. 75)

(13) เพียงหนึ่งชั่วโมงครึ่ง สองเท้าก็พาเรามาถึงน้ำตก ภูเขาหินขนาดใหญ่มีสายน้ำไหลผ่าน จากที่สูงลงสู่ที่ต่ำ สีเทาเข้มเกือบดำของภูเขาหินตัดกับฟองสีขาวของน้ำใสทำให้เกิดความงามท่ามกลางความขัดแย้ง (“น้ำตก.” วิชา ภูเขา ชีวิต, น. 121)

(14) และภารกิจที่วันนั้นก็คือการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ตกทุกข์ได้ยากให้ผ่านคืนวันที่ท้องฟ้าเป็นสีเทาไปสู่วันพรุ่งนี้จะมีแดดออกอีกครั้ง (“เหตุผลที่คนทำดี.” แอ่งน้ำกลางทะเลทราย, น. 53)

(15) ...นอกจากนั้นคือการฟินนิชผิวไม้ด้วยวัสดุเคลือบที่ผ่านการทดลองมาแล้วว่า ไม่เงามันจนดูขี้ป ไม่ด้านแห้งจนน่าเกลียด ไม่ทึบตันจนกลบเนื้อไม้ ไม่เข้มจนอุบาทว์ ไม่แดงจนลึก ไม่เหลืองเหมือนขี้ ไม่น้ำตาลเหมือนสีราคาถูก (“โต๊ะที่เหมาะสมกับเรา.” แล้วชีวิตก็บอกกับเราว่า, น. 172)

จะเห็นได้ว่า ตัวอย่างข้างต้นนัวกลมสามารถเลือกใช้ถ้อยคำสร้างกระบวนจินตภาพสีได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหา เช่น การกล่าวถึงสีภูเขาหินตามธรรมชาติว่ามี “สีเทาเข้มเกือบดำของภูเขาหิน” การกล่าวถึงความใสของน้ำว่ามี “ฟองสีขาวของน้ำใส” การกล่าวถึงความทุกขว่า

“ห้องฟ้าเป็นสีเทา” ฯลฯ กระบวนจินตภาพสีดังกล่าวนี้ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจอย่างชัดเจน และทำให้ความเรียงของนักกลมน่าติดตามอ่านมากยิ่งขึ้น

**6.1.1.2 กระบวนจินตภาพการได้ยิน** นักกลมสร้างกระบวนจินตภาพการได้ยินที่เกิดจากการใช้ประสาทสัมผัสทางหูได้ยินเสียงต่าง ๆ ได้แก่ เสียงพูดของมนุษย์ เสียงที่เกิดจากปรากฏการณ์ธรรมชาติ ฯลฯ เสียงดังกล่าวก่อให้เกิดเป็นภาพในใจของผู้อ่านจากการรับรู้เสียงผ่านประสาทสัมผัสทางหูเช่นเดียวกับผู้เขียน

จากการวิเคราะห์ความเรียงของนักกลมสามารถแบ่งกระบวนจินตภาพการได้ยินเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ เสียงธรรมชาติ เสียงหัวเราะ และเสียงไพเราะ ดังนี้

**1) เสียงธรรมชาติ** นักกลมสร้างกระบวนจินตภาพการได้ยินในความเรียงของเขาด้วยการเลียนเสียงธรรมชาติอย่างสม่าเสมอ ทั้งการเลียนเสียงของคน สัตว์ สิ่งของ หรือปรากฏการณ์ธรรมชาติ กระบวนจินตภาพดังกล่าวทำให้ผู้อ่านได้ยินเสียงที่สื่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนอย่างเห็นภาพชัดเจนมากขึ้น ดังตัวอย่างที่ (18) - (19)

(18) จู จู จู รู้แล้วอย่าเอ็ดไปนะครีว่า เมื่อสองวันก่อนปีกกับแม่ของผมหะเลาะกัน (“เพลงรักไม่รู้โรย และปีกกับแม่ “เพราะเรามีวันเก่า ๆ มีไขมีแค่เพียงดอกไม้.” อาจารย์ในร้านคุกกี้, น. 295)

(19) เสียงโบมิดโกนที่ซูดเซลล์ที่ตายแล้วออกจากโบหน้าพร้อมเส้นขนอ่อน ๆ ดัง“ครูด...ครูด...” ซักชวนให้มีความสุขยิ่งนัก (“เหตุผม.” แอ่งน้ำกลางทะเลทราย, น. 178)

**2) เสียงหัวเราะ** นักกลมสร้างกระบวนจินตภาพการได้ยินเสียงหัวเราะ ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้ถึงความรู้สึกในการหัวเราะที่แตกต่างกัน ทั้งเสียงหัวเราะเพราะมีความสุขในชีวิต เสียงหัวเราะเพราะเป็นเรื่องตลก เสียงหัวเราะเพราะประสบความสำเร็จ หรือเสียงหัวเราะเยาะเย้ยความทุกข์ เป็นต้น ดังตัวอย่างที่ (20) - (21)

(20) ที่เล่ามาดูเหมือนหยางจะเป็นคนมีสาระเสียเหลือเกิน แต่อันที่จริงเขาเป็นคนตลกมาก หัวเราะแต่ละทีนี่ได้ยินไปถึงห้องกง ! เสียงหัวเราะของหยางมักทำให้ผู้ที่ได้ยินหัวเราะตามไปด้วยเสมอ ก็หัวเราะเสียงหัวเราะของเขานั้นแหละ (“อยู่ให้เขาหัวเราะ จากให้เขาร้องไห้.” แอ่งน้ำกลางทะเลทราย, น. 219)

(21) จงยิ้มฉลองกับเพื่อนที่เดินขึ้นมาด้วยกัน หัวเราะให้ดังลั่นไปถึงอีกภูมา การขึ้นสู่จุดสูงสุดพร้อมเพื่อนนั้นทำให้เราได้ฟังเสียงหัวเราะสะท้อนกลับมารอบทิศทางเขาทั้งหลายที่รายล้อม

เป็นเสียงหัวเราะดังลั่นจากผู้ต้อยต่ำและตัวเล็ก (“เพื่อนบนยอดเขา.” วิชา ภูผา ชีวิต, น. 230)

3) **เสียงไพเราะ** นีวกลมสร้างกระบวนการได้ยินเสียงไพเราะผ่านประสาทสัมผัสทางหู ได้แก่ เสียงไพเราะของการร้องเพลงและเสียงดนตรี รวมทั้งน้ำเสียงที่ไพเราะส่งผ่านไปยังผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านได้ยินเสียงเหล่านั้นว่า มีท่วงทำนองเสียงแห่งความสุขใจอย่างไร การสร้างกระบวนการจินตภาพดังกล่าวนี้ยังก่อให้เกิดอรรถรสในความเรียงของนีวกลมมากขึ้นด้วย ดังตัวอย่างที่ (22) - (23)

(22) พิธีกรบอกว่าเป็นวิดีโอที่เจ้าสาวตั้งใจทำให้ทุกคนในวันนี้  
แล้วเสียงเปียโนหวาน ๆ ก็ค่อย ๆ ไล่เรียงเข้าสู่หู (“ฉันดีใจที่มีเธอ.” ความสุขโดย  
สังเกต. น. 128)

(23) ผมสงสัยว่าทำไมพนักงานรับโทรศัพท์ทั้งหลายต้องทำเสียงสวย (หรือเสียงหล่อ)  
เหมือนหุ่นยนต์แบบนี้ตลอดเวลา น้องสร้างความกระจางว่า เพราะในแต่ละวันต้องรองรับ  
อารมณ์ผู้คนที่รื้อยพ้อพินแม่ ซึ่งไม่รู้ว่าจะมาในรูปแบบไหน โกรธเกรี้ยว หงุดหงิด ไซ้เซ้ง การ  
ทำเสียงสวยเหมือนหุ่นยนต์ (ซึ่งค่อนข้างไร้อารมณ์) นับเป็นวิธีรับมือ ‘อารมณ์’ เหล่านี้ได้  
ด้วยการ ‘ไม่มีอารมณ์’

นี่ราวกับหุ่น (“อาชีพที่รัก.” แล้วชีวิตก็บอกกับเราว่า, น. 21-22)

จากตัวอย่างข้างต้น นีวกลมสร้างกระบวนการได้ยินด้วยการอธิบายลักษณะเสียงรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ผู้อ่านได้ยินเสียงในใจว่าเสียงดังกล่าวเกิดขึ้นในบริบทของเนื้อความใด เช่น เสียงของความสุข เสียงของความทุกข์ การสร้างกระบวนการได้ยินดังกล่าวทำให้ความเรียงของนีวกลมมีอรรถรสน่าติดตามมากขึ้น

**6.1.1.3 กระบวนการจินตภาพการไต่กลิ่น** นีวกลมสร้างกระบวนการจินตภาพการไต่กลิ่นซึ่งเกิดจากการใช้ประสาทสัมผัสทางจมูกสูดดมกลิ่นทั้งกลิ่นหอมและกลิ่นเหม็น แล้วส่งผ่านประสาทสัมผัสทางจมูกเพื่อส่งให้ผู้อ่านได้รับกลิ่นนั้นเช่นเดียวกับผู้เขียน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นีวกลมสร้างกระบวนการไต่กลิ่นแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ กลิ่นหอมและกลิ่นเหม็น ดังนี้

1) **กลิ่นหอม** กลิ่นหอมที่นีวกลมสร้างกระบวนการจินตภาพแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ กลิ่นหอมของธรรมชาติ คือ กลิ่นหอมของดอกไม้ ป่าเขา และทุ่งกว้าง กลิ่นหอมของขนม รวมทั้งการเปรียบเทียบกลิ่นหอมกับความสุข การสร้างกระบวนการจินตภาพกลิ่นหอมจากการใช้ประสาทสัมผัสทางจมูกดังกล่าวช่วยทำให้ความเรียงของนีวกลมเกิดอรรถรสที่ชัดเจนชวนติดตามอ่านมากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างที่ (24) - (26)

(24) จะได้สูดดมกลิ่นหอมของดอกไม้ก็ตอนเดินลงจากรถมาช่วยแม่เปิดประตูบ้าน  
ยามค่ำคืน (“กระถางต้นไม้.” สิ่งมหัศจรรย์ธรรมดา, น. 191)

(25) ขาดดีขนาดนั้น ทั้งที่ร้านก็ตั้งอยู่ในซอยเล็กๆ ลึกๆ ซึ่งหากจะวิเคราะห์ตามหลักการหาทำเลทำธุรกิจแล้วคงจะสบटक แต่กลิ่นเหม็นหอมกรุ่นของขนมขาไก่ก็โชยจรจรายออกมาถึงถนนใหญ่ แถมยังเลยเถิดไปไกลถึงพื้นที่อื่น ๆ (“ขาไก่ “ใส่ความตั้งใจนั้นและแสนสำคัญจริงใจกับขาไก่.” อาจารย์ในร้านคุกกี, น. 235-236)

(26) มีที่อยากเพิ่มเติมอีกสักหน่อย, พอตีพิมพ์จึงอ่านพบข้อความของราล์ฟ วัลโด เอเมอร์สัน เขาเขียนว่า “ความสุขคือน้ำหอม ที่คุณไม่สามารถรินใส่ใครสักคนโดยที่ไม่กระเด็นโดนตัวเอง...” (“ความสุขเป็นของเราเสมอ.” แล้วชีวิตก็บอกกับเราว่า, น. 86)

**2) กลิ่นเหม็น** นีวกลมสร้างกระบวนการได้กลิ่นเหม็นแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่ 1 กลิ่นเหม็นตามธรรมชาติ ได้แก่ กลิ่นอุจจาระ กลิ่นผายลม และกลิ่นตัว ลักษณะที่ 2 นีวกลมเปรียบเทียบกับกลิ่นเหม็นเหมือนกับความคิดไม่ดี ดังตัวอย่างที่ (27) - (28)

(27) บางคนบางครั้งเราอาจมองไม่เห็น เหมือนเขาไม่มีอยู่...อย่างพี่ๆ ที่ช่วยเหยยะจากถึงต่างๆ ตามบ้านเรือน บางคนก็ทนยีนตากแดดสุดควันพิษเพื่ออำนวยความสะดวกให้รถหลายพันคันเคลื่อนที่ได้ไหลลื่นขึ้น... (“ฉันทิใจที่มีเธอ.” ความสุขโดยสังเกต, น. 130)

(28) โลกที่บอบลไปด้วยควันพิษของความเกลียดชังนั้นเป็นโลกที่ไม่มีใครหายใจได้เต็มปอด (“นักกู้ระเบิด “สงครามเป็นช่วงเวลาสั้นๆ แต่หลังสงครามนั้นยืดยาว.” อาจารย์ในร้านคุกกี, น. 267)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่า นีวกลมเลือกใช้ถ้อยคำง่าย ๆ สร้างกระบวนการได้กลิ่นทั้งกลิ่นหอมและกลิ่นเหม็นได้อย่างชัดเจน จึงทำให้งานเขียนเกิดภาพที่กระจ่างชัดจากการได้กลิ่นและกระบวนการจินตภาพดังกล่าวยังทำให้ความเรียงของนีวกลมน่าติดตามอ่านมากขึ้น

**6.1.1.4 กระบวนการจินตภาพการรับรส** นีวกลมสร้างกระบวนการจินตภาพการรับรส ซึ่งเกิดจากการใช้ประสาทสัมผัสทางลิ้นรับรสชาติ เช่น รสหวาน รสขม รสเปรี้ยว รสจืด ฯลฯ แล้วส่งผ่านประสาทสัมผัสทางลิ้นมายังผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านได้รับรสชาติเหล่านั้นเช่นเดียวกับผู้เขียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นีวกลมสร้างกระบวนการจินตภาพการรับรส 3 ลักษณะอย่างสม่ำเสมอได้แก่ รสหวาน รสขม และรสจืดตามลำดับ ดังตัวอย่างที่ (29) - (31)

(29) สารแห่งความสุขชนิดพุ่ง รสชาติของความสำเร็จหวานหอมยั่วยวนเหมือนยาเสพติด ได้ลองแล้วก็อยากเสพอีก หากไม่ได้เสพอาจมีอาการหงุดหงิดงุ่นง่านคล้ายขาดยา...ยาที่มีชื่อว่า ‘ความสำเร็จ’ (“สติฟ จ็อบส์ ทำให้ผมคิดถึงคีนนั้น.” แล้วชีวิตก็บอกกับเราว่า, น. 212)

(30) รสชาติของความเปลี่ยวเหงามีรสขม แต่เขาอมมันไว้จนซาชิน (“สายน้ำ.” วิชาภูษา ชีวิต, น. 88)

(31) ชีวิตของฮาร์โรลด์ คริกจิตซิดแห่งเที่ยวเหมือนกัวยเดี่ยวขึ้นอืด แต่อย่างน้อยในใจลึกๆ เขาก็รู้สึกชุ่มชื้นทุกครั้งที่ได้พบหน้ากับมิสปาสคาล แล้วคำคืนหนึ่งหลังจากที่เขาสะสางใบกำกับภาษีเงินหัวฟู ก่อนกลับบ้าน เธอชวนเขากินคุกกี้ (“มิสปาสคาล “คุกกี้ทำให้โลกนี้น่าอยู่ขึ้น.” อาจารย์ในร้านคุกกี้, น. 312)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่านิวกลมสามารถเลือกใช้ถ้อยคำสร้างกระบวนจินตภาพการรับรสได้อย่างเหมาะสมด้วยการเปรียบเทียบรสชาติของเรื่องราวต่างๆ ว่ามีรสชาติที่แตกต่างกันทั้งรสหวานของความสมหวัง รสขมและรสจืดของความเหงาหรือความไม่มีหวัง การเลือกใช้ถ้อยคำสร้างรสชาติดังกล่าวทำให้ความเรียงของนิวกลมเกิดความชัดเจนมากขึ้น

**6.1.1.5 กระบวนจินตภาพการสัมผัส** นิวกลมสร้างกระบวนจินตภาพการสัมผัส ซึ่งเกิดจากการใช้ประสาทสัมผัสทางกายของตนสัมผัสความรู้สึกต่างๆ เช่น หนาว ร้อน อบอุ่น ฯลฯ แล้วสร้างกระบวนจินตภาพการสัมผัสดังกล่าวไปยังผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านสัมผัสความรู้สึกดังกล่าวเช่นเดียวกับผู้เขียน

จากการวิเคราะห์ความเรียงของนิวกลมพบกระบวนจินตภาพการสัมผัสแบ่งได้ 4 ลักษณะ ได้แก่ สัมผัสความสบาย สัมผัสความอบอุ่น สัมผัสความหนาว และสัมผัสความเหนียว ดังนี้

**1) สัมผัสความสบาย** นิวกลมสร้างกระบวนจินตภาพการสัมผัสความสบายกายด้วยการให้ผู้อ่านได้รับสัมผัสความเย็นของสายน้ำ ความนุ่มนวล และความเรียบเนียนของผืนทราย ดังตัวอย่างที่ (32) - (33)

(32) ใต้ฝ่าเท้าก็เช่นกัน ละอองผอยที่ปล่อยลงมาให้กระเด็นกระดอนอยู่บนหกลบาทชวนให้สำราญใจ แล้วหยดน้ำเล็ก ๆ ก็ค่อย ๆ ไหลลงไปตามเรือร่าง ผ่านไหล่ลาร้ายย่อยลงมาตามซอกจิกกะแระ เลี้ยวลงมาข้างลำตัว บางเม็ดไหลเลยไปถึงหัวเข่า บางเม็ดก็เลี้ยวเข้าไปลงหลุมสะดือที่คุณแม่ขุดไว้ แม่นราวผีพัดของไทเกอร์วุตส์ยามน้ำแตะต้องตัวจึงเป็นห้วงเวลาแห่งความมหุรรษ์ (“ฝ่าเท้า.” สิ่งมหัศจรรย์ธรรมชาติ, น. 100-101)

(33) แต่ที่ผมชอบตัวเองตอนไปเที่ยวต่างจังหวัด โดยเฉพาะกับมิตรสหายที่สนิทชิดใกล้ก็เพราะผมได้ใส่เสื้อยืดเปื้อนๆ กางเกงยู่ๆ ตัวใหญ่ๆ กางเกงในยับๆ รองเท้าแตะเก่าๆ ซึ่งบ่อยครั้งพวกเราก็ติดมันทั้งไปแล้วใช้ผ้าเท้าเปล่าๆ สัมผัสความเรียบเนียนนุ่มเท้าของหาดทราย ดินแฉะ และต้นหญ้า (“ธรรม = ไม่ทำ.” ความสุขโดยสังเกต, น. 39)

**2) สัมผัสความอบอุ่น** นิวกลมสร้างกระบวนจินตภาพการสัมผัสความอบอุ่นด้วยการกอด การจุมมือ หรือการแสดงภาพความอบอุ่นของดวงอาทิตย์ยามเช้า การสร้างกระบวนจินตภาพดังกล่าวช่วยสร้างภาพในใจของผู้อ่านให้รับรู้สัมผัสทางกายที่อบอุ่นได้อย่างชัดเจนยิ่งกว่าการใช้ถ้อยคำตรงไปตรงมา ดังตัวอย่างที่ (34) - (35)

(34) ป้าตึงตัวหลานสาวทั้งสองเข้ามาใกล้ๆ

ช่องว่างห้าสิบกว่าปีระหว่างอากงกับหลาน ๆ ถูกทำให้แนบชิดกันด้วยอ้อมกอด (“อ้อมกอดอากง.” แอ่งน้ำกลางทะเลทราย, น. 252)

(35) แดดในยามเช้าอบอุ่นราวผ้าห่มล่องหน และอุปสรรคในการนอนมีเพียงถุนอนหนึ่งตุ๊กก็เพียงพอที่จะทำให้หลับฝันทั้งคืน (“อยู่ง่ายกินง่าย.” วิชา ภูผา ชีวิต, น. 77)

**3) สัมผัสความหนาว** นิ้วกลมนำเสนอภาพอากาศหนาวในยามค่ำคืนหรืออากาศหนาวตามฤดูกาล ด้วยการสร้างกระบวนการจินตภาพการสัมผัสความหนาว ซึ่งทำให้ผู้อ่านได้สัมผัสถึงความหนาวเหน็บของอากาศตามที่นิ้วกลมสัมผัสเช่นกัน ดังตัวอย่างที่ (36) - (37)

(36) อากาศดีเหลือเกิน เย็นเกือบหนาว หนุ่มสาวอิงแอบแนบชิด ฝนพรำ ร่มหลายคันกางออก (“ร่ม.” สิ่งมหัศจรรย์ธรรมชาติ, น. 170)

(37) แม้ในฤดูนี้อากาศตอนกลางวันจะร้อนไปสักหน่อย แต่ตอนเย็นถึงมืดก็หนาวได้ใจ เรียกว่านอนห่มผ้าสามผืนยังต้องตีห่มขึ้นกลางดึก (“ธรรม = ไม่ทำ.” ความสุขโดยสังเกต, น. 40)

**4) สัมผัสความเหนื่อย** นิ้วกลมสร้างกระบวนการจินตภาพการสัมผัสความเหนื่อยจากการทำงาน ด้วยการเลือกสรรถ้อยคำเกี่ยวกับความเหนื่อยล้า ความเบื่อหน่ายจากการทำงานหรือมุ่งมั่นทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วไม่ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ ยังมีถ้อยคำเกี่ยวกับการให้กำลังใจผู้อ่านที่รู้สึกเหนื่อยล้าจากเรื่องต่างๆ ให้มีพลังต่อไป ดังตัวอย่างที่ (38) - (39)

(38) ตำแหน่ง “วันที่ผู้คนเหนื่อยล้าและเบื่อหน่ายมากที่สุด” จึงตกเป็นของวันกลางสัปดาห์อย่าง “วันพุธ” (“วันพุธ “ผ่านวันนี้ไปได้ก็สบายแล้ว.” อาจารย์ในร้านคุกกี้, น. 110)

(39) เวลาที่ท้อ เหนื่อย ล้า ให้หลับตานึกถึงความชุ่มฉ่ำของลำธารที่รออยู่ ฌปลายทางในแต่ละวัน (“สายน้ำ.” วิชา ภูผา ชีวิต, น. 86)

จากตัวอย่างข้างต้น นิ้วกลมสามารถเลือกใช้ถ้อยคำสร้างกระบวนการจินตภาพการสัมผัสได้อย่างเหมาะสมทั้งการสัมผัสความสบายกาย ความหนาว และความเหนื่อย จึงทำให้ความเรียงของนิ้วกลมน่าอ่านมากขึ้น

**6.1.2 กระบวนการจินตภาพที่เกิดขึ้นทางใจหรือเรียกว่า** กระบวนการจินตภาพที่สร้างการรับรู้ทางใจ เป็นกระบวนการจินตภาพที่นิ้วกลมสร้างอารมณ์และความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจของตนเอง เช่น ความสุข ความทุกข์ ฯลฯ แล้วถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกนั้นไปยังผู้อ่าน การสร้างกระบวนการจินตภาพที่เกิดขึ้นในใจดังกล่าวทำให้งานเขียนมีสีสันและเกิดอารมณ์ติดตามอ่านมากขึ้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กระบวนการจินตภาพที่เกิดขึ้นทางใจในความเรียงของนิ้วกลมแบ่งได้ 3 ประเภท คือ กระบวนการจินตภาพความสุข กระบวนการจินตภาพความมุ่งมั่น และกระบวนการจินตภาพความทุกข์ ดังนี้

**6.1.2.1 กระบวนจินตภาพความสุข** นีวกลมสร้างกระบวนจินตภาพทางใจแสดงถึงความสุขของชีวิตที่เกิดจากความเข้าใจชีวิต อันทำให้ใจเป็นสุข ดังตัวอย่างที่ (40) - (41)

(40) เพื่อนหลายคนรู้สึกโล่งใจและหายเหนื่อย หลังจากตรากตรำทำงานกันมาอย่างหนัก อดหลับอดนอนกันมาเป็นเดือน ต่างจากผมและเพื่อนบางคนที่ทำที่สิสแบบสบายๆ ผลงานไม่ได้มากมายอะไรนัก (“สำเร็จไม่จำเป็นต้องชนะ.” แอ่งน้ำกลางทะเลทราย, น. 164)

(41) แต่ฉันแหละ จุดที่พอใจนี่เองที่สำคัญ เพราะจุดนั้นคือธรรมชาติของเรา

**ปลามีความสุขกับการอยู่ในน้ำ** เสียงผาอยู่บนภูเขา ค้างควาบินร่อนตอกลางคืน หมิ่จำศีลได้เนิ่นนาน เพนกวินเดินเล่นบนหน้าแข็ง (“สุดท้ายโลกจะหมุนเราไปอยู่ในจุดที่เหมาะสมกับเรา.” แล้วชีวิตก็บอกกับเราว่า, น. 291)

**6.1.2.2 กระบวนจินตภาพความมุ่งมั่น** นีวกลมนิยมสร้างกระบวนจินตภาพความมุ่งมั่นอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้สึกที่มีความหวังของชีวิตและมีกำลังใจต่อสัต่อไป หากเรามีความมุ่งมั่นและตั้งใจจริง ชีวิตก็จะประสบความสำเร็จได้อย่างแน่นอน ดังตัวอย่างที่ (42) - (43)

(42) ความฝันเป็นเรื่องแปลก ถ้าภาพชัด แล้วเริ่มลงมือ เส้นแบ่งระหว่าง ‘ฝัน’ กับ ‘จริง’ จะค่อย ๆ เลื่อนรางลง เราจะค่อย ๆ ก้าวเข้าไปอยู่ใน ‘ความฝัน’ โดยไม่รู้ตัว (“ความสำคัญของจินตนาการ.” แล้วชีวิตก็บอกกับเราว่า, น. 55)

(43) ทว่าสิ่งที่สำคัญกว่านั้นคือ เราจะได้ลิ้มรสการก้าวผ่านอุปสรรคใหญ่ซึ่งจะมอบพลังและกำลังใจให้กับเรามหาศาล เราจะกลายเป็นผู้ชนะในสงครามเล็ก ๆ ซึ่งต่างจากผู้ที่ไม่เคยผ่านศึกสงครามอย่างลิบลับ (“เนิ่นแรก.” วิชา ฎุผา ชีวิต, น. 52)

**6.1.2.3 กระบวนจินตภาพความทุกข์** นีวกลมสร้างกระบวนจินตภาพความทุกข์ใจที่เกิดจากการมองโลกแง่ร้ายของมนุษย์ ความใจร้อนไม่อดทน หรือความรู้สึกด้านลบของจิตใจ กระบวนจินตภาพดังกล่าวก่อให้เกิดภาพความทุกข์ใจที่ผู้อ่านสามารถรับรู้อารมณ์หรือความรู้สึกของผู้เขียนได้อย่างชัดเจนกว่าการใช้ถ้อยคำทั่วไป ดังตัวอย่างที่ (44) - (45)

(44) ทั้งคู่แตกต่างกันเหมือนสวรรค์กับนรก ปีอปปี้เป็นคนมองโลกในแง่ดีมีรอยยิ้มติดหน้าอยู่ตลอดเวลา ฝ่ายสก็อตนั้นมองโลกในแง่ร้าย หน้าตาอมทุกข์เหมือนคนท้องผูกแล้วหาซื้อเซโรริงไม่ได้ (“Happy-Go-Lucky “กุญแจสตาร์ทความสุขใจอยู่ในมือของเรา.” อาจารย์ในร้านคุกกี้, น. 196)

(45) ความรู้สึกเหมือนถูกคลื่นยักษ์อีกลูกพุ่งเข้ามาปะทะ เรือโคลงเคลงอยู่กลางมรสุม ไร้ทิศทาง สับสนอลหม่าน อะไรคือทางที่ควรเลือกเดิน (“สติฟ จีบบส์ ทำให้ผมคิดถึงคืนนั้น.” แล้วชีวิตก็บอกกับเราว่า, น. 214)



1) การซ้ำกลุ่มคำกลุ่มเดียวกัน เป็นการนำกลุ่มคำกลุ่มเดียวกันมากล่าวซ้ำตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป เพื่อช่วยเน้นย้ำภาพให้กระจ่างชัดในใจของผู้อ่านมากขึ้น ดังตัวอย่างที่ (49) - (50)

(49) เมื่อต้องเผชิญหน้ากับปัญหา เราจะตอบโต้มันอย่างไร

บางคนอาจตอบโต้ด้วยการตีมเหล่า ตีมเหล่า ตีมเหล่า ตีมเหล่า ตีมเหล่า (“ไม่เคลิเฟลปป์ล “ถ้าอยากชนะมากพอ เราจะชนะ”. อาจารย์ในร้านคุกกี้, น. 84)

(50) อย่าได้ถูกทิ้งห่าง อย่าได้ใช้เวลาช่วงแรกของการเดินทางอย่างชะล่าใจ อย่าได้เสียความสดใสไปกับสิ่งไร้สาระ (“ออกเดินทาง.” วิชา ภูผา ชีวิต, น. 43-44)

2) การซ้ำคำบางคำในกลุ่มคำ เป็นการเล่นคำด้วยการซ้ำคำบางคำที่เขียนเหมือนกันในกลุ่มคำและมีคำบางคำในกลุ่มคำที่เขียนแตกต่างกัน ดังตัวอย่างที่ (51) - (52)

(51) เขาพบความจริงข้อหนึ่งว่า หากให้คนทำงานหนักขึ้นอีกนิด ยากขึ้นอีกหน่อย ทำหายขึ้นอีกเล็กน้อย พวกเขาจะรักในสิ่งที่ทำสำเร็จมากขึ้น (“Ikea Effect: ความสุขจากความยาก.” แล้วชีวิตก็บอกกับเราว่า, น. 31)

(52) ฟังดูชวนเหนื่อย ชวนเมื่อย ชวนล้า แต่ก็มิได้น่ากลัวถึงขั้นต้อง “ชวน หลีกภัย” (“ความงดงามของความหงิกงอ.” ความสุขโดยสังเกต, น. 19)

6.2.1.3 การเล่นคำตรงข้าม นีวกลมใช้ภาษาสร้างกระบวนการจินตภาพการเล่นคำตรงข้ามด้วยการนำคำที่มีความหมายตรงข้ามกันหรือขัดแย้งกันมาเปรียบเทียบทำให้ผู้อ่านรับรู้ได้ถึงภาพหรืออารมณ์ความรู้สึกที่นีวกลมต้องการนำเสนอและยังช่วยทำให้ความเรียงของนีวกลมเกิดภาพที่ชัดเจนในใจของผู้อ่านมากขึ้น ดังตัวอย่างที่ (53) - (54)

(53) ยิ่งเข้าใกล้จุดหมายข้าวของยิ่งน้อยลง ยิ่งเข้าใกล้จุดหมายความทรงจำยิ่งมากขึ้น (“กระเป่าและข้าวของ.” วิชา ภูผา ชีวิต, น. 37)

(54) ชีวิตมักให้วัตถุ “ดิบ” แก่เรามาเสมอ

หน้าที่ของเราคือ เปลี่ยนมันให้เป็นวัตถุ “สุข” (“กระทะ.” สิ่งมหัศจรรย์ธรรมดา, น. 88)

6.2.2 การเล่นเสียง นีวกลมใช้ภาษาสร้างกระบวนการจินตภาพด้วยการเล่นเสียงสัมผัสในความเรียงทั้งการเล่นเสียงสัมผัสเสียงพยัญชนะและการเล่นเสียงสัมผัสเสียงสระ ทำให้เกิดภาพที่ชัดเจนในใจของผู้อ่านมากขึ้นดังตัวอย่างที่ (55) - (57)

(55) กระจกที่ดีคือกระจกที่มีผิวเรียบ ไม่นูน ไม่เว้า ไม่โค้งงอ ไม่ทำให้ภาพบิดเบือน บิดเบี้ยวไปจากความจริง กระจกแบบนี้มันจึงเป็นกระจกที่เชื่อใจได้ (“กระจก.” สิ่งมหัศจรรย์ธรรมดา, น. 43)

ตัวอย่างข้างต้น นีวกลมเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะ /b/ “บ” คำว่า “บิดเบือนบิดเบี้ยว” เป็นการสร้างกระบวนการจินตภาพที่เกิดขึ้นทางกายด้วยการใช้ประสาทสัมผัสทางตามมองเห็นภาพ

ลักษณะของ “กระจกที่ตี” ต้องให้ภาพเป็นจริง ไม่ให้ภาพที่มองเห็น “บิดเบือนบิดเบี้ยว” ซึ่งเป็นภาพที่ไม่จริง

(56) เมื่อเพื่อนยื่นให้ผมดู ผมก็หัวเราะออกมา เพราะจำตัวการ์ตูนและลายเส้นรูปหัวใจที่วาดเอาไว้บนแบบฝึกหัดแผ่นนี้ได้ รวมถึงได้อ่านข้อความตึกตึกกุกกักในนั้น มาอ่านตอนนี้ก็ขำต่อมขำดี (“แบบฝึกหัดเก่าจากคนที่เราเคยรัก “ความรู้อยู่นอกข้อสอบท่องจำ.” อาจารย์ในบ้านคุณก็, น. 96)

ตัวอย่างข้างต้น นี้วกลมเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะ /d/ “ด” /k/ “ก” และตัวสะกด “แม่กก” คำว่า “ตึกตึกกุกกัก” เป็นการสร้างกระบวนจินตภาพที่เกิดขึ้นทางใจเพื่อให้ผู้อ่านรับรู้อารมณ์ความรู้สึก “ความสุข” ของข้อความที่เขียนจับเพื่อนสมัยเป็นนักเรียน

(57) ข้าวของที่กองระกะระกะอยู่บนชั้นสองมิได้จะกองอยู่บนชั้นสองไปตลอดกาล (“อายน้ำท่วมมาก่อน.” แอ่งน้ำกลางทะเลทราย, น. 65)

ตัวอย่างข้างต้น นี้วกลมเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะ /r/ “ร” /k/ “ก” และเล่นเสียงสัมผัสสระ /a/ “อะ” คำว่า “ระกะระกะ” เป็นการสร้างกระบวนจินตภาพที่เกิดขึ้นทางกายด้วยการมองเห็นภาพข้าวของที่วางกองไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย

**6.2.3 การใช้ภาพพจน์** นี้วกลมนิยมใช้ภาษาสร้างกระบวนจินตภาพด้วยการใช้ภาพพจน์อย่างสม่ำเสมอในความเรียงของนี้วกลม แบ่งได้ 5 ประเภท ได้แก่ อุปมา (simile) อุปลักษณ์ (metaphor) บุคลาธิษฐานหรือบุคคลวัต (personification) อติพจน์ (hyperbole) และการเลียนเสียงธรรมชาติ (onomatopoeia) นี้วกลมสามารถเลือกสรรถ้อยคำสร้างภาพพจน์ได้อย่างเหมาะสมทำให้ผู้อ่านมองเห็นสิ่งที่ต้องการเปรียบเทียบได้อย่างชัดเจนมากขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

**ตัวอย่าง การใช้ภาพพจน์อุปมา**

(58) ร้านเล็ก ๆ แห่งนั้นมีสภาพคล้ายตู้ปลาที่เจ้าของลืมเปลี่ยนน้ำ (“เหตุผม.” แอ่งน้ำกลางทะเลทราย, น. 179)

(59) ผมสงสัยว่าทำไมพนักงานรับโทรศัพท์ทั้งหลายต้องทำเสียงสวย (หรือเสียงหล่อ) เหมือนหุ่นยนต์แบบนั้นตลอดเวลา... (“อาชีพที่รัก.” แล้วชีวิตก็บอกกับเราว่า, น. 21)

ตัวอย่างที่ (58) - (59) นี้วกลมเลือกสรรถ้อยคำหรือข้อความสร้างกระบวนจินตภาพด้วยการใช้ภาพพจน์อุปมา ซึ่งมีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ ส่วนที่ต้องการเปรียบเทียบ ได้แก่ “ร้านเล็ก ๆ แห่งนั้น” “เสียงสวย(หรือเสียงหล่อ)” “ส่วนที่นำมาเปรียบ” ได้แก่ “ตู้ปลา” “หุ่นยนต์” และมี “คล้าย” “เหมือน” เป็นคำเชื่อมที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพได้อย่างชัดเจนและน่าติดตามอ่านมากยิ่งขึ้น

### ตัวอย่าง การใช้ภาพพจน์อุปลักษณ์

(60) หากเปรียบชีวิตตอนเกิดขึ้นมาเป็นกระดาษหนึ่งแผ่นที่ว่างเปล่า แต่ละคนคงใช้เวลายืดยาวไปกับการวาดภาพลงบนกระดาษแผ่นนี้ให้สวยงามที่สุด (“ยางลบ.” สัมผัสจรรยาธรรมดา, น. 73)

(61) โดยปกติผู้คนมักเชื่อกันว่า แสงสว่างคือสัญลักษณ์แห่งความหวัง มันทำให้มองเห็นเส้นทาง หากทว่าในยามที่แสงส่องสว่าง แต่เราไม่มีเส้นทาง ไม่มีเป้าหมาย ความสว่างที่วั้นนั้นอาจทำให้รู้สึกยิ่งกดดันก็เป็นได้ (“อาทิตยขึ้น.” วิชา ฎา ซีวิต, น. 242)

(62) เมื่อมีสติเราย่อมไม่มองทุกอย่างด้วยแว่นตาสีดำ ซึ่งจะเห็นแต่ความมืด (“หลง.” วิชา ฎา ซีวิต, น. 167)

ตัวอย่างที่ (60) - (61) นี้วกลมเลือกใช้ภาพพจน์อุปลักษณ์ที่มีโครงสร้าง 3 ส่วน คือ ส่วนที่ต้องการเปรียบ ได้แก่ “หากเปรียบชีวิตตอนเกิดขึ้นมา” “แสงสว่าง” คำเชื่อม ได้แก่ “เป็น” “คือ” และส่วนที่นำมาเปรียบ ได้แก่ “กระดาษหนึ่งแผ่นที่ว่างเปล่า” “สัญลักษณ์แห่งความหวัง” ส่วนตัวอย่างที่ (62) เป็นการมีส่วนที่นำมาเปรียบ คือ “แว่นตาสีดำ” หมายถึง การมองไม่เห็นความจริง เพราะมีความหลงในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จึงมองไม่เห็นความจริงตามเหตุผลของสิ่งนั้น เปรียบเทียบ “สติ” การใช้ภาพพจน์ประเภทอุปลักษณ์ดังกล่าวทำให้ผู้อ่านเกิดภาพที่ชัดเจนกว่าการใช้ถ้อยคำธรรมดา

### ตัวอย่าง การใช้ภาพพจน์บุคลาธิษฐานหรือบุคคลวัต

(63) เราต้องการกระจกสักบานในบ้านเพื่อสำรวจตัวเอง ตรวจสอบว่าหน้าตาเราเป็นยังไง...แล้วขนหมูกละ มัธยมแพลมออกมาโบกมือทักทายบ๊ายบายชาวโลกแล้วไหม (“กระจก.” สัมผัสจรรยาธรรมดา, น. 43)

(64) ผมลองทำแบบนี้ดูแล้ว โหน้ตบู่ของผมหมดพลังชีวิตตอนประมาณบ่ายสามโมง (“เหตุผลที่คนควรหยุดงาน.” แอ่งน้ำกลางทะเลทราย, น. 81)

ตัวอย่างที่ (63) - (64) นี้วกลมเลือกสรรถ้อยคำสร้างกระบวนจินตภาพจากการใช้ภาพพจน์บุคลาธิษฐานด้วยการนำสิ่งของเครื่องใช้ เช่น นาฬิกาปลุก กระจก ยางลบ ผ้าเช็ดตัว ฯลฯ สภาพแวดล้อม เช่น ธรรมชาติ ฤดูกาล ต้นไม้ ภูเขา หรือสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น เวลา ความรู้สึก ฯลฯ มาทำกริยาอาการได้อย่างมนุษย์ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพเหล่านี้มีชีวิตเหมือนมนุษย์ การใช้ภาพพจน์ดังกล่าวจึงทำให้ผู้อ่านได้รับอารมณ์หรือความรู้สึกในการอ่านความเรียงของนี้วกลมอย่างชัดเจนขึ้น

### ตัวอย่าง การใช้ภาพพจน์อดีตพจน์

(65) ยอดเขาทุกลูกอยู่ไกลสุดลูกหูลูกตาเสมอเมื่อมองจากจุดเริ่ม (“ระดับพื้นดิน.” วิชา  
 ฎา ชีวิต, น. 25)

(66) ...ทำอะไรให้เมล็ดพันธุ์ชั้นดีเหล่านี้ไม่เหี่ยวแห้งตายไป เพราะในค่ายทุกคนก็  
 ดูไฟลุกโชน (“นักเขียนหนุ่มและนักเขียนอาวุโส.” แล้วชีวิตก็บอกกับเราว่า, น. 115)

ตัวอย่างที่ (65) - (66) นี้วกลมสร้างกระบวนจินตภาพด้วยการใช้ภาพพจน์อดีตพจน์ คือ  
 “ไกลสุดลูกหูลูกตา” “ไฟลุกโชน” เพื่อสร้างกระบวนจินตภาพที่กล่าวเกินความจริงไปยังผู้อ่าน  
 ให้รับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ก่อให้เกิดภาพที่กระจ่างชัดจากการเปรียบเทียบกับจริง

### ตัวอย่าง การใช้ภาพพจน์การเลียนเสียงธรรมชาติ

(67) หรือบางคนก็ทำเสียงเลียนเสียงแตร “ปิ่น ปิ่น ปิ่นนนน”

บางคนก็มาด้วยอารมณ์ “เฮ้! ไม่หลีกเดี่ยวชนนะครับ”

... (“ชายเข็นรถที่เขารวาช “เปลี่ยนคำ เปลี่ยนความรู้สึก.” อาจารย์ในร้านคุกก็. น. 62)

(68) ชูซ่า ชูซ่า ชูซ่า-ครั้งแล้วครั้งเล่า

เธอเดินออกมาด้วยสภาพเหมือนเพิ่งเดินผ่านถนนข้าวสารช่วงสงกรานต์ (“คุณค่าที่  
 คุณคู่ควร.”. ความสุขโดยสังเกต, น. 30)

ตัวอย่างที่ (67) - (68) นี้วกลมสร้างกระบวนจินตภาพด้วยการใช้ภาพพจน์เลียนเสียง  
 ธรรมชาติ คือ “ปิ่น ปิ่น ปิ่นนนน” “ชูซ่า ชูซ่า ชูซ่า” การใช้ภาพพจน์เลียนเสียงธรรมชาติกล่าว  
 ได้ว่าเป็นการเลียนเสียง “ภาษาพูด” ที่ได้ยิน จึงช่วยสร้างภาพในใจให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกแก่  
 ผู้อ่านอย่างชัดเจนมากขึ้น

จะเห็นได้ว่า การใช้ภาษาสร้างกระบวนจินตภาพในความเรียงของนักวกลมที่เด่นชัด  
 ได้แก่ การเล่นคำ การเล่นเสียง และการใช้ภาพพจน์ การใช้ภาษาสร้างกระบวนจินตภาพทั้ง 3  
 ประเภทดังกล่าวเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำหน้าที่เชื่อมความคิดของนักวกลมไปยังผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่าน  
 เกิดภาพจากการใช้ถ้อยคำที่สร้างการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสที่เกิดขึ้นทางกายและการการรับรู้  
 ผ่านประสาทสัมผัสทางใจได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม ความเรียงของนักวกลมจึงสื่อภาพได้อย่าง  
 กระจ่างชัดและมีอรรถรสน่าติดตามอ่านอย่างยิ่ง

## 7. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

### 7.1 อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการจินตภาพในความเรียงของนิ้วกลม ผู้วิจัยมีข้ออภิปรายผล ดังนี้

7.1.1 นิ้วกลมสร้างกระบวนการจินตภาพทั้งกระบวนการจินตภาพที่เกิดขึ้นทางกายและกระบวนการจินตภาพที่เกิดขึ้นทางใจอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้งานเขียนประเภท “ความเรียง” ของนิ้วกลม น่าสนใจติดตามอ่าน กล่าวคือ นิ้วกลมสร้างกระบวนการจินตภาพที่เกิดขึ้นทางกายผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ ประสาทสัมผัสทางตาด้วยการมองเห็น ประสาทสัมผัสทางหูด้วยการได้ยิน เสียง ประสาทสัมผัสทางจมูกด้วยการได้กลิ่น ประสาทสัมผัสทางลิ้นด้วยการลิ้มรส และประสาทสัมผัสทางกายด้วยการสัมผัส และนิ้วกลมยังสร้างกระบวนการจินตภาพที่เกิดขึ้นทางใจเพื่อให้ผู้อ่านรับรู้อารมณ์ความรู้สึกของเขาได้อย่างกระจ่างชัดเจนด้วย

อภิปรายผลได้ว่า การสร้างกระบวนการจินตภาพดังกล่าวข้างต้นสร้างภาพให้เกิดขึ้นในใจของผู้อ่านได้อย่างชัดเจน ทั้งภาพที่เกิดจากการเห็น การได้ยินเสียง การได้กลิ่น การลิ้มรส และการสัมผัสทางกาย กล่าวได้ว่า นิ้วกลมสามารถเลือกใช้ถ้อยคำง่าย ๆ แต่สร้างภาพได้อย่างกระจ่างชัดและเหมาะสม การสร้างสรรคถ้อยคำดังกล่าวจึงสามารถสื่อภาพของเรื่องราว หรืออารมณ์ความรู้สึกของนิ้วกลมได้อย่างชัดเจนและน่าติดตามอ่าน

การเลือกสรรถ้อยคำเพื่อสร้างกระบวนการจินตภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้งานเขียนน่าติดตามอ่าน ดังที่ ดวงมน จิตรจันทน์ (2536, น. 41) อธิบายความสำคัญของถ้อยคำสร้างจินตภาพไว้ว่า “จินตภาพ คือ ภาพที่ผู้ประพันธ์สร้างขึ้นอย่างชัดเจนในใจ การถอดภาพในใจนั้นออกมาเป็นถ้อยคำก็ต้องกระทำด้วยการเลือกสรรถ้อยคำด้วยจุดมุ่งหมายที่จะสร้างภาพในจินตนาการนั้นให้ปรากฏชัดอย่างใกล้เคียงที่สุดในจินตนาการของผู้อ่าน” ซึ่งสอดคล้องกับ นิตยา แก้วคัลณา (2556, น. 51) อธิบายถึงความสำคัญของการใช้ถ้อยคำสร้างจินตภาพไว้ว่า “จินตภาพหรือ poetic image เป็นภาพในใจของผู้อ่านที่เกิดจากการใช้ถ้อยคำของกวี ซึ่งถ่ายทอดหรือสร้างภาพสื่อความรู้สึก เช่น ความรู้สึกที่เกิดจากประสาทสัมผัส เช่น ร้อน หอม เปรี้ยว อารมณ์ เช่น ความรัก ความโกรธ ความเสียใจ และความคิด เช่น ความดี ความชั่ว ความถูกต้อง”

ดังนั้น หากนักเขียนสามารถเลือกสรรถ้อยคำเพื่อสร้างกระบวนการจินตภาพได้อย่างเหมาะสม ก็จะทำให้งานเขียนเกิดภาพที่ชัดเจนขึ้นในใจของผู้อ่านกว่าการใช้ถ้อยคำตรงไปตรงมา

7.1.2 การใช้ภาษาสร้างกระบวนการจินตภาพด้วยวิธีการเล่นคำเป็นลักษณะเด่นสำคัญอีกลักษณะหนึ่งในความเรียงของนิ้วกลมที่พบได้อย่างสม่ำเสมอ กล่าวคือ นิ้วกลมเป็นนักเขียนคนหนึ่งที่อยู่จักเลือกใช้ถ้อยคำมา “เล่น” ได้อย่างสร้างสรรค์และสะดุดใจผู้อ่านทั้งการซ้ำคำคำเดียว การซ้ำกลุ่มคำ และการเล่นคำตรงข้ามทำให้ความเรียงของนิ้วกลมเกิดภาพที่ชัดเจน มีความ

เหมาะสมกับเนื้อหาที่นำเสนอ นอกจากนี้ การเล่นคำของนักกลมยังแฝงความคิดที่สร้างสรรค์จากการเล่นคำ ทำให้ผู้อ่านได้ข้อคิดจากความเรียงที่อ่าน นอกจากนี้ได้รับอรรถรสของการเล่นคำเพิ่มอีกด้วย

7.1.3 การใช้ภาษาสร้างกระบวนจินตภาพให้เกิดภาพในใจของผู้อ่านอย่างง่ายที่สุดคือ การใช้ภาพพจน์ความเปรียบ โดยเฉพาะการใช้ภาพพจน์อุปมา ซึ่งพบมากในความเรียงของนักกลม เนื่องจากโครงสร้างของภาพพจน์อุปมาประกอบด้วยส่วนประกอบสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนที่ต้องการเปรียบเทียบ คือ คำหรือข้อความที่ผู้เขียนยกมาเป็นส่วนหลักและนำมากล่าวก่อน 2) ส่วนคำเชื่อม คือ ตัวเชื่อมระหว่างส่วนที่ต้องการเปรียบเทียบและส่วนที่นำมาเปรียบ เช่น คำว่า “เหมือน” “ราวกับ” และ 3) ส่วนที่นำมาเปรียบ คือ คำหรือข้อความที่เป็นส่วนตัวเปรียบที่ผู้เขียนนำมาเปรียบเทียบกับส่วนที่ต้องการเปรียบเทียบ

จะเห็นได้ว่า โครงสร้างของภาพพจน์อุปมาเป็นโครงสร้างที่เขียนได้ง่ายและสร้างภาพที่ชัดเจนจากการเปรียบเทียบสิ่งสองสิ่ง นักกลมจึงมักนำภาพพจน์อุปมาสร้างกระบวนจินตภาพในความเรียงอย่างสม่ำเสมอ นักกลมสามารถเลือกสรรคำหรือข้อความใน “ส่วนที่นำมาเปรียบ” จากเรื่องราวใกล้ตัวผู้อ่านหรือเรื่องราวร่วมสมัย จึงทำให้ผู้อ่านเข้าใจและเห็นภาพได้อย่างชัดเจน ดังที่ นิตยา แก้วคัลณา (2556, น. 54) กล่าวถึงคุณสมบัติของภาพพจน์ความเปรียบไว้ว่า “การสร้างจินตภาพโดยวิธีการใช้ภาพพจน์เปรียบเทียบนี้มีความพิเศษ เพราะเป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงภาพและสื่อความโดยวิธีการเปลี่ยนแปลงความหมายพื้นฐานของคำ อาจจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ 1) ภาพพจน์เปรียบเทียบที่เกิดจากความคล้ายคลึง 2) ภาพพจน์ความเปรียบที่เกิดจากความแตกต่าง”

จะเห็นได้ว่า นักกลมเป็นนักเขียนคนหนึ่งที่มีความสามารถเลือกสรรถ้อยคำสร้างกระบวนจินตภาพในความเรียงอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งนอกจากความเรียงของนักกลมจะให้ข้อคิดแก่ผู้อ่านอย่างน่าสนใจแล้ว การรู้จักเลือกสรรถ้อยคำสร้างกระบวนจินตภาพที่เหมาะสมทำให้ความเรียงของนักกลมน่าประทับใจชวนติดตามอ่านจนจนเล่มอีกด้วย

## 7.2 ข้อเสนอแนะ

1. ควรวิเคราะห์กระบวนจินตภาพกับการนำเสนอความคิดของนักกลมว่า กระบวนจินตภาพช่วยในการนำเสนอความคิดของนักกลมได้อย่างไร

2. ควรวิเคราะห์การสร้างกระบวนจินตภาพของนักเขียนคนอื่นว่า มีวิธีการใช้ภาษาสร้างกระบวนจินตภาพอย่างไร

3. ควรวิเคราะห์การสร้างกระบวนจินตภาพกับงานเขียนประเภทอื่น เช่น บทความสารคดี ฯลฯ

### กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง “กระบวนการจินตภาพในความเรียงของนิ้วกลม” ได้รับทุนสนับสนุนจากเงิน  
งบประมาณรายได้ ประจำปี พ.ศ. 2562 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

เอกสารอ้างอิง/References

- กันยารัตน์ ผ่องสุข. (2553). *เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาในงานเขียนสารคดีที่ท่องเที่ยวของ "นิ้วกลม"* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เก้ แดงสกุล, และชนกพร พัวพันพัฒนกุล. (2561). *เอกสารประกอบการสอนเรื่อง การเขียน ความเรียง*. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2561, จาก [www.la.mahidol.ac.th/course/lath100/wp-content/.../essay01.pdf](http://www.la.mahidol.ac.th/course/lath100/wp-content/.../essay01.pdf)
- ดวงมน จิตรจันทน์. (2536). *สุนทรียภาพในภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.
- ชนะ เวชกุล. (2524). *การเขียนสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- โซษิตา มณีใส. (2553). *การใช้ภาษาไทยเพื่อประสิทธิผล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2545). *การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อการศึกษาและอาชีพ*. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- ชเนศ เวศร์ภาดา. (2549). *หอมโลภวรรณศิลป์*. กรุงเทพฯ: ปาเจรา.
- นิตยา แก้วคัลณา. (2556). *สืบสรรค์ขนบวรรณศิลป์: การสร้างสุนทรียภาพในกวีนิพนธ์ไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิ้วกลม. (2553). *สิ่งมหัศจรรย์ธรรมดา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มติชน.
- นิ้วกลม. (2555). *อาจารย์ในร้านคูกี้* (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: มติชน.
- นิ้วกลม. (2556). *แอ่งน้ำกลางทะเลทราย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มติชน.
- นิ้วกลม. (2559). *วิชา ภูเขา ชีวิต* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: คู่บ.
- นิ้วกลม. (2560). *ความสุขโดยสังเกต* (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ: คู่บ.
- นิ้วกลม. (2561). *แล้วชีวิตก็บอกกับเราว่า* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: คู่บ.
- ปกป้อง จันทวิทย์. (2555). *ตรวจภายใน 'นิ้วกลม'* (แบบไม่คลำ เพราะไม่นิยมคลำ). ใน *ตรวจภายใน*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- ประกาศรี สีหอำไพ. (2531). *การเขียนแบบสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เปลื้อง ณ นคร. (2507). *คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เปลื้อง ณ นคร. (2541). *ศิลปะการประพันธ์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ขาวฟ้า.
- ยุวพาส์ (ประทีปเสนา) ชัยศิลป์วัฒนา. (2544). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดี* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม: ภาพพจน์ ไวยากรณ์ และกลการประพันธ์*. ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: คอมพิวเตอร์.

- รุ่งฤดี แผลงศร. (2562). *กระบวนจินตภาพในความเรียงของนั้วกลม* (รายงานการวิจัย). สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วสรัญดา โตทัพ. (2561). *การศึกษา รูปแบบ ภาษา และเนื้อหาบทกวีนิพนธ์รูปแบบใหม่ของนั้วกลม*. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80 th Anniversary.” สืบค้นเมื่อ 8 กันยายน 2561, จาก <file:///C:/Users/asus/Downloads/1131-2327-1-SM.pdf>.
- ศิรดา ทองกลัด. (2561). แนวคิดในสารคดีท่องเที่ยวเรื่อง “ความฝันที่มันสุดท้าย” ของ นั้วกลม. *วารสารวิถีสังคมมนุษย์*, 4(2), 278-295. สืบค้นเมื่อ 8 กันยายน 2561, จาก <https://tci-thaijo.org/index.php/wh/article/view/89329/70309>
- สมเกียรติ รัชมณี. (2551). *ภาษาวรรณศิลป์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สายน้ำใจ.
- สิทธา พินิจภูวดล และคณะ. (2516). *การเขียน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.